कतो वैश्वामित्रः।अग्निः। त्रिष्टुप्

समिध्यमानः प्रथमानु धर्मा समुक्तभिरज्यते विश्ववारः।

शोचिष्केशो घृतनिर्णिक्पावकः स्रुय्ज्ञो अग्निर्युजर्थाय देवान्॥ ३.०१७.०१

प्रथमा- प्रथमान्। धर्मा- धर्मान्। अनु- अनुसृत्य। सिमध्यमानः- सम्यगुद्दीपितः। विश्ववारः-सर्ववरेण्यः। अक्तुभिः- सोमै रसैः। अज्यते- सिच्यते। शोचिष्केशः- दीप्तज्वालः। घृतिनिर्णिक्-दीप्तरूपः। पावकः- शोधकः। सुयज्ञः- शोभनसङ्गतिकरणः। देवान्। यजथाय- यष्टुम्। अग्निर्भवति॥१॥

यथायंजो होत्रमंग्ने पृथिव्या यथा दिवो जातवेदश्चिकित्वान्।

एवानेन ह्विषा यक्षि देवान्मनुष्वद्यज्ञं प्र तिरेममुद्य॥ ३.०१७.०२

अग्ने- कतो। पृथिव्याः- भूम्याः। होत्रम्- हविः। अयजः- देवेभ्यो दत्तवान्। यथा। दिवः- चिदाकाश्चम्। जातवेदः- जातप्रज्ञ। चिकित्वान्- ज्ञातवान्। एव- तथा। अनेन- एतेन। हविषा। देवान्। यक्षि- पूजय। अद्य- इदानीम्। इमम्- एतम्। यज्ञम्। मनुष्वत्- ज्ञानवन्तम्। मन ज्ञाने। प्र- प्रकर्षेण। तिर- वर्धय॥२॥

त्रीण्यार्यूषि तर्व जातवेदस्तिस्र आजानीरुषसंस्ते अग्ने।

ताभिर्देवानामवौ यक्षि विद्वानथा भव यर्जमानाय दां योः॥ ३.०१७.०३

जातवेदः- जातप्रज्ञ । तव- भवतः । आयृंषि । त्रीणि- भूर्भुवःसुवरात्मकानि । अग्ने । तिस्रः । उषसः- प्रभातीर्विद्या वा । आजानीः- निर्माञ्यः । विद्वान्- ज्ञानी सन् । ताभिः । देवानाम्- देवतानाम् । अवः- रक्षाम् । यक्षि- पूजय । अथ- अनन्तरम् । यजमानाय- पूजकाय दात्रे सङ्गतिकारकाय । शम्- शङ्करः । भव । योः- स्वार्थभावनानि पृथक्करु ॥३॥

WEBOLIM

अग्निं सुंदीतिं सुदृशं गृणन्तौ नमस्यामस्त्वेड्यं जातवेदः। त्वां दूतमेरतिं हेव्यवाहं देवा अंकृण्वन्नमृतस्य नाभिम्॥ ३.०१७.०४

सुदीतिम्- शोभनदीप्तम्। सुदृशम्- सुदृशंनम्। अग्निम्। गृणन्तः- स्तुवन्तः। त्वा- भवन्तम्। जातवेदः- जातविद्य। ईड्यम्- स्तुत्यम्। नमस्यामः- वन्दामहे। दूतम्। अरितम्- विरक्तं रागद्वेषातीतम्। हव्यवाहम्- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यवाहकम्। त्वाम्- भवन्तम्। देवाः- देवताः। अमृतस्य नाभिम्- अमृतबन्धकम्। अकृण्वन्- अकुर्वन्॥४॥

यस्त्वद्धोता पूर्वी अग्ने यजीयान्द्विता च सत्तां स्वधयां च शम्भः। तस्यानु धर्म प्र यंजा चिकित्वोऽथां नो धा अध्वरं देववीतौ॥ ३.०१७.०५

यः। त्वत्पूर्वः- तव पुरस्तात्। होता- देवाह्वाता सन्। अग्ने। यजीयान्- यजनशीलः। द्विता च सत्ता- अभ्युदयिनःश्रेयसस्थः। स्वधया- आत्मधारणया। च। शम्भुः- शङ्करः। तस्य। धर्म-धर्मम्। अनु- अनुसृत्य। चिकित्वः- जानन्। प्र- प्रकर्षेण। यज- पूजय। अथ- अनन्तरम्। नः-अस्माकम्। अध्वरम्- ध्वररहितकर्म। देववीतौ- दिव्यानुभृत्याम्। धाः- धारय॥५॥

